

Hozirgi taraqqiyot bosqichida jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini tashkil qilishning istiqbollari: muammo va yechimlar. Xalqaro miqyosidagi ilmiy amaliy-anjuman. 2022 yil 28-29 aprel

SPORT SOHASIDA IQTIDORLI TALABA YOSHLARNI SARALAB OLISH VA MAQSADLI TAYYORLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH

10.53885/edinres.2022.96.22.068

Xoliqov Ixtiyor Roziqovich

*Buxoro davlat universiteti pedagogika instituti
harbiy ta'lim fakulteti o'qituvchisi*

Annotatsiya: Mazkur maqolada, oliy ta'lim muassasalarida sport sohasida iqtidorli yoshlarni saralab olish va ularni tayyorlash, talabalar orasida sportga bo'lgan qiziqishni yanada targ'ib etish haqida so'z yuritiladi.

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы отбора и подготовки талантливой молодежи в области спорта в высших учебных заведениях, а также, дальнейшая пропаганда продвижение интереса к спорту среди студентов.

Annotation: This article discusses the selection and training of talented youth in the field of sports in higher educational institutions, as well as further promotion of interest in sports among students.

Kalit so'zlar: Sport, olimpiada, soha, targ'ibot, musobaqa, maktab.

Ключевые слова: Спорт, олимпиада, направление, пропаганда, соревнование, школа.

Key words: Sport, Olympiad, direction, propaganda, competition, school.

Mamlakatimiz mustaqillikka erishgach, barcha sohalarida bo'lgani kabi, sport sohasi ham tub o'zgarishlarga uchradi. Yoshlarni sport sohasiga keng jalb qilish, uyushmagan yoshlarni sportga bo'lgan munosabatlarini tubdan o'zgartirish, davlat siyosati darajasigacha ko'tarildi. Respublikamiz viloyatlarida bir qancha sport maktab va litseylari faoliyat yurita boshladi. Yoshlarimizning sportga bo'lgan munosabatlari o'zgarishi natijasida, mamlakatimiz sportchilari qator nufuzli sport musobaqalarida oltin medallarni qo'lga kiritib yurtimiz bayrog'ini dunyo hamjamiyati oldida ko'klarga ko'tarishga musharraf bo'lishdi. Har bir viloyatlarda o'ziga xos sport maktablari shakllana boshladi. Jumladan, Andijon boks maktabi, Qashqadar, Surxondaryo kurash maktablari va boshqalar. Respublikamizda sport bilan qamrab olish darajasining o'sish dinamikasi kuzatila boshlandi. Davlatimiz rahbari tomonidan sportga bo'lgan e'tibor tufayli, sportni rivojlantirishga qaratilgan aniq dasturlar amaliyotga joriy etildi, yoshlarni sportga keng jalb qilish va ular orasidan iqtidorli sportchilarni saralab olish, sport turlari bo'yicha yuqori natijalarni ta'minlaydigan mahoratli sportchilar bilan milliy terma jamoalarni shakllantirish va trenerlar uchun qo'shimcha shart-sharoitlar yaratish yo'lga qo'yildi.

Hozirgi kunda sport turlari bo'yicha oliy ta'lim muassasalarida keng qamrovli musobaqalar uyushtirilib kelinishi, bilim yurti joylashgan hudud komandalari bilan bellashuvlarning doimiy ravishda keng joriy etilishi o'zining ijobiy samarasini berib kelmoqda. Biroq "jismoniy tarbiya va sport" ga yo'naltirilgan kafedra hamda fakultetlardan tashqari boshqa fakultetda iqtidorli sportchilarni tanlab olish, ular bilan muntazam tizimli ravishda shug'ullanish kabi savollarda bir muncha oqsoqlik kuzatilmoqda.

Talabalar orasidan iqtidorli sportchilarni shakllantirish maqsadida quyidagilar taklif qilinadi:

-birinchi bosqichdan boshlab talabalarni o'rganish jarayonida ularning sportga bo'lgan qiziqishlari va iqtidorlarini doimiy ravishda monitoring qilib borish;

-har bir fakultet, kafedra miqyosida sport turlari bo'yicha iqtidorli yoshlar guruhlarini shakllantirib ularning tanlagan sport turlari bo'yicha muntazam shug'ullanishlarini keng yo'lga qo'yish;

-talabalarining Respublika, xalqaro musobaqalarda qatnashishlarini har tomonlama qo'llab-quvvatlab amaliy yordam ko'rsatish;

-Respublika, xalqaro olimpiada va musobaqalarda nufuzli o'rinlarni egallagan, medallar bilan taqdirlanganlarni ta'lim muassasasi hisobidan qo'shimcha ravishda rag'batlantirishni yo'lga qo'yish;

-ta'lim muassasasi Yoshlar ittifoqi, Yoshlar bilan ishlash boshqarmalari tomonidan talaba sportchilarning erishgan yutuqlarini keng targ'ib qilish;

-ta'lim muassasalari talabalari orasida sport yo'nalishlari bo'yicha har oyda musobaqalar tashkil qilib o'tkazilishini.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.Xolikov I.R Ob osobennostyax kinematiki metaniya diska s mesta. Pedagogik mahorat. 2020-yil.
- 2.Ю.И. Евсеев ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА. Учебное пособие Ростов-н/Д: Феникс, 2003. - 384 с.
- 3.10. Л. П. Матвеев ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ. Москва 1991 г.
- 4.Xoliqov I.R. "Oliy ta'lim muassasalari talabalari o'rtasida pedagogik kompetensiyani shakllantirish". Pedagogik mahorat. Buxoro –2022 y

Hozirgi taraqqiyot bosqichida jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini tashkil qilishning istiqbollari: muammo va yechimlar. Xalqaro miqyosidagi ilmiy amaliy-anjuman. 2022 yil 28-29 aprel

5.Б. А. Ашмарина. Теория и методики физического воспитания. 1990 г.

6.Xoliqov I.R. “Rezervdagi va zaxiradagi ofitserlarni vatanparvarlik ruxida tarbiyalashda milliy qahramonlarimizning o‘rni” Rezervdagi va zaxiradagi ofitserlarni tayyorlash tizimini rivojlantirishda innovatsion yondashuv mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiya. Farg‘ona 2021 y.

7.Xoliqov I.R. “Harbiy ta’lim muassasalarida kadrlarni tayyorlash tizimini takomillashtirish”. Ta’lim sifati samaradorligini oshirishda xalqaro tajribadan foydalanish: Muammo va yechimlar xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya Toshkent 2021 y.

8.I.Xoliqov “Tinchlikni ta’minlashning ma’rifiy mezonlari”. Harbiy vatanparvarlik – yuksak ishonch va sadoqat timsoli mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi Toshkent 2020-yil

42. Safarova Rokhat G. Ways and factors of optimization of the content of general secondary education in today’s world // Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития. 2012. №2 (eng). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ways-and-factors-of-optimization-of-the-content-of-general-secondary-education-in-today-s-world> (дата обращения: 09.05.2022).

43. Мухитдинова Н.М. Абитова Ж.Р. Механизмы интеллектуального развития дошкольников с помощью физических занятий // Проблемы педагогики.- 2020- № 3 (48) с 79-81

44. Мухитдинова Н.М. Методология физических упражнений и игр в дошкольных образовательных организациях // Проблемы науки-2020-№9 (57) с 81-83

45. Мухитдинова Н.М. Эшов Э. Improvement of psychology and pedagogical process on physical training // Intellectual Archive 2018 с 93-96

46. Djurayeva Maxasti Zokirqizi “The emotion training system for atudents of preschool education for sports gymnastics sports competitions” 88-101 betlar. International Journal of Advanced Research in Monagement and Social Sciences. Vol.1 №2 February 2022

47. Джураева Махасты Зокировна “Характеристика эмоционально –волевой готовности личности к спортивной деятельности” 169-171 betlar. Россия-Таджикистан –Узбекистан. молодежь и развитие духовной культуры общества: актуальные проблемы и перспективы их решения. 22апреля 2022г.

48. Маъмуров Б. Б. Бўлажак ўқитувчиларни шахсга йўналтирилган таълим-тарбия жараёнини лойihalашга тайёрлашда қўлланиладиган тамойиллар. Современное образование (Узбекистан), 2017. <https://cyberleninka.ru/article/n/b-lazhak-ituvchilarni-shahsga-y-naltirilgan-talim-tarbiya-zharayonini-loyi-alashga-tayyorlashda-llaniladigan-tamoyillar>

49. Mamurov B. B. The Need to Prepare Future Teachers to Design a Student-Centered Educational Process. Eastern European Scientific Journal, 2017. <http://journale.auris-verlag.de/index.php/EESJ/article/viewFile/600/596>

50. Мамуров Б.Б., Махмудов М.Х. Акмеологическая составляющая образовательной культуры учителя. философские и методологические. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=36679921>

51. В Mamurov, A Mamanazarov, K Abdullaev, I Davronov. Acmeological Approach to the Formation of Healthy Lifestyle Among University Students. III International Scientific Congress Society of Ambient ..., 2020. <https://www.atlantis-press.com/proceedings/isc-sai-20/125937241>

52. ББ Мамуров. Акмеологический подход к воспитанию молодого поколения в наследии предков. Педагогическое образование и наука, 2016. http://www.manpo.ru/manpo/publications/ped_obraz/n2016_03.pdf#page=147

53. Маъмуров Б.Б. Маманазаров А.Б. Условия развитие у будущих учителей навыков проектирования учебного процесса на основе акмеологического подхода. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=37269472>

54. Файзиев Я. З., Зиёев Д. Я. У. краткий исторический обзор развития физического воспитания и спорта //Academy. – 2020. – №. 9 (60).

55. Файзиев Я. З., Кузиева Ф. Эффективности использования национальных средств физического воспитания в учебном процессе //Вестник магистратуры. – 2020. – №. 3-1. – С. 95.

56. U. A. Fayzieva, M. T. Khikimova. Conditions of effectiveness of pedagogical communication. <https://mbukckslg.ru/en/usloviya-uspeshnogo-pedagogicheskogo-obshcheniya-ego-funkcii-organizatsiya.html>

57. Fayziyeva Umida Asadovna Saidnazarova Gulshan Bolta qizi. “Ta’lim texnologiyalari” fanidan seminar mashg’ulotlarini bajarish bo’yicha metodik ko’rsatma. http://213.230.96.51:8090/files/ebooks/Iqtisodiyot/TALIM_TEXNOLOGIYALARI.pdf